

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 245/24
27.2.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Зорице Ђаковић, председника већа, Весне Дамјановић и Весне Филиповић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Оливер Дојчиновић, адвокат из Београда, ул.Вишеградска бр.6/3, против тужене ББ из ..., чији је пуномоћник Милорад Матић, адвокат из Београда, ул.Ресавска бр.26А, ради исплате, одлучујући о жалби тужене изјављене против пресуде Трећег основног суда у Београду П 4892/22 од 17.6.2022. године, у седници већа одржаној дана 27.2.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужене и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Трећег основног суда у Београду П 4892/22 од 17.6.2022. године, у ставу другом, у делу става трећег изреке којим је обавезана тужена да тужилци на име накнаде материјалне штете исплати износ од 2.941.200,00 динара као и у ставу четвртом изреке.

ПРЕИНАЧАВА СЕ пресуда Трећег основног суда у Београду П 4892/22 од 17.6.2022. године у преосталом делу става трећег изреке тако што **СЕ ОБАВЕЗУЈЕ** тужена ББ да тужилци АА на досуђени износ од 2.941.200,00 динара плати законску затезну камату од 17.6.2022. године, као дана пресуђења до коначне исплате, док се захтев за исплату законске затезне камате за период од 7.12.2005. године до 16.6.2022. године **ОДБИЈА**, као неоснован.

Одбија се захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка, као неоснован.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим изреке утврђено је да је тужба повучена у делу којим је тражено да се утврди да је тужила власник 114 акција, емитента А.Д. “Ц Маркет” Београд, ИСИН бр.... које је стекла на основу уговора о преносу права из акција I/1 Ов бр.13327/99 од 29.10.1999. године. Ставом другим изреке дозвољено је преиначење тужбе као из поднеска тужилце од 10.12.2008. године. Ставом трећим изреке обавезана је тужена да тужилци на име накнаде материјалне штете исплати износ од 2.941.200,00 динара са законском затезном каматом од 7.12.2005. године до исплате, у року од 15 дана по пријему преписа пресуде. Ставом четвртим изреке обавезана је

тужена да тужиљи накнади трошкове парничног поступка у износу од 417.623,00 динара са законском затезном каматом од извршности одлуке до исплате, у року од 15 дана по пријему преписа пресуде.

Против наведене пресуде тужена је благовремено изјавила жалбу, побијајући пресуду у ставу другом, трећем и четвртном изреке из свих законом прописаних разлога, како то следи из садржаја изјављене жалбе.

Испитујући правилност побијане пресуде у границама законских овлашћења из чл. 372. ЗПП (“Службени гласник РС”, бр.125/04 и 111/09) који се примењује на основу чл. 506. ст. 1. ЗПП (“Службени гласник РС”, бр.72/11 са каснијим изменама и допунама), Апелациони суд у Београду је оценио да је жалба тужене делимично основана.

У поступку пред првостепеним судом нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 361 став 2 тачка 1, 2,5,7 и 9 ЗПП-а на које другостепени суд пази по службеној дужности нити се жалбеним наводима тужене указује на постојање неке друге битне повреде која би била од утицаја на правилност и законитост побијане пресуде. Супротно наводима жалбе првостепена пресуда не садржи ни битну повреду одредаба парничног поступка из члана 361 став 2 тачка 12 ЗПП-а јер нема недостатака због којих се не би могла испитати, изрека је разумљива, не противречи ни сама себи ни разлозима који су наведени у погледу свих битних чињеница, на јасан, непротивречан и убедљив начин а логично и недвосмислено произлази из изведених доказа из целокупног стања у списима.

Према утврђеном чињеничном стању тужиља и тужена су биле запослене у “Ц маркету” и по том основу су поседовале акције тог предузећа. На иницијативу тужене, дана 29.10.1999. године тужиља и тужена су закључиле уговор о преносу права из акција према коме је тужиља од тужене купила 114 акција за уговорену цену од укупно 48.450,00 динара, који износ је исплатила туженој. Наведени уговор је истог дана оверен од стране Другог општинског суда у Београду под посл.бр. I/10в 13328/99. У овом периоду закључење таквог уговора је био уобичајен начин на који се прометовало акцијама између запослених у предузећу. Пре закључења уговора са туженом, тужиља је имала своје 402 акције, тако да је са купљених 114 акција од тужене укупно имала 516 акција на основу којих је у једном периоду остваривала дивиденду. Званично трговање акцијама “Ц маркета” се одиграло 7.12.2005. године када је “Primer С” доо купио 149.767 комада обичних акција “Ц маркета” од малих акционара по цени од 25.800,00 динара по акцији и тако стекао власништво над 74,59% укупног капитала “Цмаркета”. Тужена ББ, иако у то време није поседовала акције на своје име, иста се легитимисала као власник раније продатих акција тужиљи те је поново продала 114 акција и по том основу примила износ од 2.941.200,00 динара. Тужиља је дана 7.12.2005. године продала своје 402 акције по цени од 25.800,00 динара по акцији, док преосталих 114 акција које је претходно купила од тужене није могла да прода јер на исти дан није била регистрована као власних тих 114 акција. Делимичном пресудом Трговинског суда у Београду П 4580/05 од 12.4.2006. године, ставом четири изреке одбијен је противтужбени захтев којим је тражено да се утврди да је апсолутно ништав уговор о преносу акција закључен између овде тужене ББ и АА, овде тужиље, оверен

пред Другим општинским судом у Београду дана 29.10.1999. године под посл.бр.І/Ов 13327/99. У наведеном делу предметна пресуда је постала правоснажна 10.5.2007. године од 10.5.2007. године, а из чије садржине следи да је предметни уговор закључен у свему у складу са чл.4 тада важећег Закона о хартијама од вредности те да нису испуњени услови за апсолутну ништавост предвиђени чл.103 ЗОО, јер је у том делу потврђена пресудом Вишег трговинског суда у Београду Пж 5186/06.

Полазећи од тако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је применом чл.154 и 189 ЗОО-а усвојио тужбени захтев и одлучио као у ставу трећем изреке, с обзиром да је тужена продајом 114 акција које су у том моменту биле власништво тужиле, причинила штету тужили у висини вредности продатих акција (25.800,00 динара по акцији) те је закључио да је тужилца на тај начин претрпела штету у виду измакле добити јер 7.12.2005. године када је продала своје 402 акције тужилца није могла прометовати са својих још 114 акција које је претходно купила од тужене. На досуђени износ суд је тужили признао законску затезну камату у смислу 189 и 277 ЗОО-а. Одлуку као у ставу другом изреке првостепени суд је донео применом чл.193 ЗПП-а пошто је оценио да је преиначење целисходно за коначно решење односа међу странкама, имајући при томе у виду да преиначеном тужбом није измењен основ већ само висина тужбеног захтева услед чега поступак по преиначеној тужби није захтевао извођење додатних доказа нити је имао значајнијег утицаја на дужину трајања парнице. Одлуку као у ставу четвртом изреке првостепени суд је донео применом чл.149 и 150 ЗПП-а.

Правилно је и по оцени овог суда поступио првостепени суд када је применом наведених законских одредаба дозволио преиначење тужбе и одлучио као у ставу другом изреке ожалбене пресуде. Такође, и по оцени овог суда правилно је првостепени суд применио материјално право када је обавезао тужену да тужили на име накнаде материјалне штете због измакле користи исплати износ од 2.941.200,00 динара. За своју одлуку у овом делу првостепени суд је дао јасне и довољне разлоге које у свему, као правилне, прихвата и овај суд, као другостепени.

Неосновано се жалбеним наводима тужене оспорава правилност ожалбене одлуке у ставу другом изреке којим је дозвољено преиначење тужбе указивањем да је у овом делу ожалбена пресуда захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из чл.361 ст.2 тач.7 ЗПП-а јер је о преиначењу тужбе одлучено тек у ожалбеној пресуди, да туженој није остављен довољан рок да се припреми за расправљање по преиначеној тужби, да се тужена противила преиначењу тужбе и није се довољно упуштала у расправљање о нечему што није предмет парнице, да се у конкретном случају пуномоћник тужене сконцентрисао само на расправљање о томе да ли ће се дозволити преиначење тужбе или не те да у конкретном случају нису били ни испуњени услови да суд дозволи преиначење тужбе јер се тужена истом противила.

Наиме, из стања у списима следи да је поднесак тужиле од 10.12.2008. године којим је коначно преиначила тужбени захтев у погледу висине новчаног потраживања, а у складу са налазом и мишљењем судског вештака, на који налаз је тужена имала примедбе на које се вештак изјаснио у налазу од 10.12.2008. године. Наведени поднесак тужиле достављен је пуномоћнику тужене 22.12.2008. године. Пуномоћник тужене се у

поднесцима од 5.1.2009. године и 17.2.2009. године изјаснио да се противи преиначењу тужбе извршеном у поднеску тужиље од 10.12.2008. године те је навео и разлоге због којих сматра да нису испуњени услови да суд дозволи преиначење тужбе у смислу чл.194 ЗПП-а. Рочиште које је било заказано за 7.3.2011. године одложено је на сагласан предлог пуномоћника парничних странака јер је у том моменту постојала могућност мирног решења спора. На рочиштима за главну расправу одржаним 1.4.2022. године и 17.6.2022. године, дакле више од 10 година након преиначења тужбеног захтева, пуномоћник тужене се упустио у расправљање по преиначеном тужбеном захтеву те је предложио извођење доказа новим вештачењем од стране судског вештака економске струке на околност утврђивања вредности акција на дан вештачења. Из наведеног следи да је пуномоћник туженог имао довољно времена (више од 10 година) да се припреми да расправља о преиначеној тужби, а што је он и учинио писменим поднесцима и речи на расправи, због чега не стоје наводи жалбе да је првостепени суд незаконитим поступањем ускратио могућност туженој да расправља о преиначеној тужби.

Надаље, правилно је и по оцени овог суда поступио првостепени суд када је оценио да је у конкретном случају преиначење целисходно за коначно решење односа између странака имајући у виду да преиначеном тужбом није промењен основ већ само висина тужбеног захтева те да услед тога поступак по преиначеној тужби није захтевао извођење додатних доказа нити је имао знатнијег утицаја на дужину трајања парнице. У конкретном случају предмет спора у овој парници, према преиначеној тужби од 5.2.2006. године (дозвољено решењем Трговинског суда у Београду донетом на рочишту од 12.4.2006. године) између осталог је била и исплата вредности 114 акција, а вредност тих акција утврђена је из налаза и мишљења судског вештака за област финансијско тржиште и хартија од вредности од 22.10.2008. године, на који налаз и мишљење се тужена изјаснила. Наиме, у смислу чл.193 ст.2 ЗПП-а суд може дозволити преиначење тужбе и када се тужени томе противи уколико су испуњена два услова и то уколико сматра да је преиначење целисходно за коначно решење односа међу странкама и ако оцени да поступак по преиначеној тужби неће знатно продужити трајање парнице, а у конкретном случају оба ова услова су испуњена, како је то правилно закључио првостепени суд.

Цењени су и наводи жалбе тужене којима се оспорава правилност утврђеног чињеничног стања и стим у вези правилност примене материјалног права, указивањем да иако су странке предметни уговор именовале као уговор о продаји акција није дошло до правне-стварне продаје јер да се то десило тужена не би могла да прода туђе акције и такав уговор би био ништаван, да се у конкретном случају ради о уговорној штети јер тужена није извршила своју обавезу и с тим у вези да тужиља има право да тражи раскид уговора, повраћај новца и накнаду штете у смислу чл.124 и 262 ЗОО-а, да је првостепени суд пропустио да утврди колику је корист тужиља имала од наплаћених дивиденди у периоду од 29.10.1999. године до подношења тужбе (за 5 година) те да у конкретном случају није било места примени одредбе чл.187 ЗОО-а јер никаква ствар није одузета имаоцу на недозвољен начин већ је закључен уговор о продаји акција а тужена није извршила своју уговорну обавезу, али су ови наводи неосновани.

Ово због тога што је, супротно жалбеним наводима, све чињенице битне за

доношење одлуке у овој парници првостепени суд потпуно и правилно утврдио на основу изведених доказа које је правилно ценио у смислу чл.8 ЗПП-а те је на правилно утврђено чињенично стање правилно применио материјално право, и то одредбе чл.154 и 189 ст.3 ЗОО-а, а наводима жалбе којима тужена на свој начин интерпретира чињенично стање и тумачи одредбе материјалног права, правилност ожалбене пресуде није доведена у сумњу.

Наиме, према одредби чл. 155 ЗОО-а штета је умањење нечије имовине (обична штета) и спречавање њеног повећања (измакла корист). Сагласно чл.189 ст.1 истог закона оштећеник има право како на накнаду обичне штете, тако и на накнаду измакле користи, а ст.3 истог члана је прописано да се при оцени висине измакле користи узима у обзир добитак који се могао основано очекивати према редовном току ствари или према посебним околностима, а чије је остварење спречено штетниковом радњом или пропуштањем. Из наведене законске одредбе произилази да је измакла корист негативна штета која се манифестује као неостварена имовинска вредност, тј.штетном радњом спречено повећање имовине оштећеног. Измаклу корист чини очекивано увећање имовине до кога би извесно дошло и једино што је меродавно у том случају јесте објективна могућност стицања добити према редовном току ствари или према посебним околностима. Право на накнаду штете због измакле користи припада оштећеном уколико докаже да је радњама штетника онемогућен да оствари добитак који је могао основано очекивати. Неопходно је да је штета наступила и да је иста у узрочно-последичној вези са штетниковом радњом, да се ради о добити која се према редовном току ствари или према посебним околностима могла остварити и допуштено основана по коме би корист била остварена, а који услови морају бити кумулативно испуњени.

У конкретном случају, тужена је тужилји по основу закљученог и овереног уговора о преносу права на акције од 29.10.1999. године продала својих 114 акција, за које јој је тужилја исплатила уговорену цену. Пре куповине акција од тужене, тужилја је имала своје 402 акције које је продала 7.12.2005. године када је обављено званично трговање акцијама “Ц маркета”, и то по цени од 25.800,00 динара по акцији. Међутим, том приликом тужилја није могла да прометује са још 114 акција које је купила од тужене, јер се тужена легитимисала као власник тих 114 акција (иако их је пре тога продала тужилји још 1999. године) и исте поново продала а износ од поновне продаје акција је задржала, иако је знала да није власник акција. На тај начин тужена је причинила штету тужилји у вредности продатих акција (114x25.800,00 динара). Поновном продајом акција тужена је лишила тужилју прихода који би по редовном току ствари тужилја остварила продајом још 114 акција да је истима могла фактички да располаже, а имајући у виду да је 7.12.2005. године када је извршена званична продаја акција “Ц маркета” тужилја продала своје 402 акције по тада утврђеној цени од 25.800 динара по акцији. Из наведених разлога тужена је у обавези да тужилји накнади штету у виду измакле користи у висини утврђеној вештачењем, како је то правилно закључио првостепени суд. Околност да је тужилја, према сопственим наводима неколико године након куповине 114 акција од тужене примала одређене износе на име дивиденде није од утицаја на овде утврђену обавезу тужене, с обзиром да је тужилји сходно закљученом уговору о преносу права из акција припало право на дивиденду до момента званичног преноса акција, а до ког преноса није дошло јер је тужена исте

акције поново продала.

Приликом одлучивања о жалби тужене којима се оспорава побијана пресуда у делу који се односи на галвно потраживање, овај суд је имао у виду и остале жалбене наводе, али је код напред наведеног оценио да су исти без утицаја на доношење другачије, за тужену повољније одлуке у овом делу па их посебно не образлаже.

Потврђена је и одлука о трошковима парничног поступка садржана у ставу четвртог изреке ожалбене пресуде јер је иста донета правилном применом одредаба чл.149 и 150 ЗПП-а, а досуђени трошкови су правилно обрачунати у складу са АТ и ТТ важећим у време одлучивања.

Међутим, основано се наводима тужене указује да је првостепени суд погрешно применио материјално право када је тужилци на досуђени износ главног потраживања признао законску затезну камату од 7.12.2005. године. Ово због тога што је предмет спора накнада штете због изгубљене користи, чија висина је утврђена вештачењем од стране судског вештака за област финансијско тржиште и хартије од вредности од 22.10.2008. године, па како је од дана вештачења до дана пресуђења протекло скоро 14 године то тужилци по налажењу овог суда на досуђени износ главног потраживање припада законска затезна камата од дана пресуђења до исплате, сагласно одредби чл.189 ст.2 и 277 ст.1 ЗОО-а. Због тога је ожалбена пресуда у овом делу преиначена и одлучено као у ставу другом изреке ове пресуде.

Са свега изложеног, одлучено је као у ставу првом изреке ове пресуде применом чл.375 ЗПП-а ("Службени гласник РС", бр.125/04 и 111/09) који се примењује на основу чл. 506. ст. 1. ЗПП-а ("Службени гласник РС", бр.72/11 са каснијим изменама и допунама), док је одлука као у ставу другом изреке донета применом чл.380 тач.4 истог закона. Одлука као у ставу трећем донета је применом чл.149 и 161 наведеног закона, с обзиром да је тужена успела са жалбом само у незнатном делу, поводом кога нису настали посебни трошкови.

**Председник већа-судија
Зорица Ђаковић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић